

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертають на себе уваги, крім тих, що доповнюють виразно означені, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її поміщення та залучити поштовою марку на її пересилку.

ЦТКАВЕ ВІДКРИЄ.

Кому не відомо, яке велике значення приписують "Ліги Націй" українські буржуазні політики і просто дожирачки по обох боках океану? Адже після їх слів — "Ліга Націй" є однією компетентною вирішувати всі міжнародні спірні питання, адже вона одиока може вирішити справу Східної Галичини і "визволити" галицько-український народ з польсько-шляхоцького ярма!

І тільки то шуму-крику, тільки "народної роботи" зроблено на конто сего. Кілько грошей зібрано з добродушних людей під претекстом, що "Ліга Націй" має вже ось-ось "вирішити" справу Східної Галичини.

Адже коротко кажучи, вся робота Петрушевича і Ко. у Відні та по інших столицях західної Європи, як також робота українських "патріотів" в Америці і Канаді в справі "визволення" Східної Галичини — полягає і полягає лише на висиланню телеграм, петицій та меморіалів до тої "Ліги Націй" та впливових її членів. На цішо ніше петрушевичів по обох боках океану не здобули ся, як лише на "інформоване" "Ліги Націй" про справу Східної Галичини та на благо її, щоб вона сю справу вже раз вирішила. Ся робота петрушевичів коштує дотепер самих лише українських робітників в Злучених Державах **поверх 100 тисяч доларів.**

І ратом, як грим з ясною небд, виявляється ся, що вся та робота є іса варт, що 100 тисяч зібраних в Америці доларів пішли в болото, а що найважливіше — що про все те не знають навіть Петрушевич і його собрати як в Європі, так і в Америці. Неімовірно се, але на жаль правдиве.

Що ж стало ся? Хто про се довідав ся і звідки знає, що так воно є, а нінакше? Ось послухайте.

В Злучених Державах є москвофільська політична організація "Карпаторуській Союз". Скрентонська "Народна Воля" доносить, що ся організація вислала 15. серпня с. р. до "Ліги Націй" в Женеві сласуючі запити в справі Східної Галичини:

- 1) Чи "рішене" "Ліга Націй" в Парижі з дня 23. лютого 1921 в справі положення Східної Галичини у відношенні до основного закону" змінено якимисьбудь пізнішим рішенням "Ліги Націй" або Ради Амбасадорів (Найвищої Ради), чи "можже воно остаеть ся обовязуючим до тепер?"
- 2) Чи се рішення відносить ся до цілої Галичини (гляди текст рішення), чи може відносить ся тільки до Східної Галичини (гляди заголовок рішення)?
- 3) Яку територію розуміє "Ліга Націй" під терміном "Східна Галичина"?
- 4) Чи так звана лінія Корзона для Галичини є остаточно вирішена, чи остаеть проектом?
- 5) Чим рішенням і коли підляло Галичину на Східну і Західну Галичину, і чи з тим рішенням годять ся держави Англії, або чи воно остаеть проектом?

На новіші запити "Карпаторуській Союз" отримав від "Ліги Націй" з підписом директора Політичної Секції Павла Манто (за генерального секретара), сласуючу відповідь, датовану 1. вересня с. р.:

"У відповідь на Ваше письмо з 45. серпня дозволять сповістити Вас, що рішення Ради "Ліги Націй" з дня 23. лютого 1921 остаеть добі в силі і його не змінено ніякою пізнішою постановою. Силою того рішення всі петиції, що відносять ся до Східної Галичини, передають ся Конференції Амбасадорів в Парижі. Антантські держави, яким передано артикулом 91-им Сан-Жерменського договору всі суверенітети, належні давніше до австрійсько-угорської монархії, не вирішили ще становища Східної Галичини. В виду того "Ліга Націй" не є компетентною давати якінебудь інформації в сій справі".

Отже маємо чорне на білім від самої "Ліги Націй", що вона не є компетентною давати якінебудь інформації в справі Східної Галичини, а тимсамим не є компетентною і щонебудь рішати в сій справі. Всі петиції, що відносять ся до Східної Галичини, передають ся конференції амбасадорів в Парижі і "Ліга Націй" тут ніпрічим. Ни та рада амбасадорів взагалі думає щонебудь зробити в східно-галицькій справі — се вже зовсім інша справа. Тут для нас важним є факт, що "Ліга Націй" не має нічого спільного з вирішуванем справи Східної Галичини, про що вона сама заявляє.

І чи не є се глум над Петрушевичом і його "правительством" та всім його "дипломатом", що вони і надалше очікують від тої самої "Ліги Націй" вирішення справи Східної Галичини? Ще більший глум над ними в тім, що вони, нещадні, навіть не знають того, що звертають ся зовсім не на властиву адресу, навіть в буржуазнім розумінні.

Жаль також добродушних людей, що складали і ще складають грубі гроші на те, що не варт торби січки і думають, що сповинуть вадке "народне діло". За їх гроші Петрушевич і Ко. не вєплі навіть довідати ся в справі Східної Галичини того, що безплатно довідала ся від "Ліги Націй" москвофільська організація в Злучених Державах.

З НАУК КАРЛА МАРКСА.

Пролетаріат, найнижша верства сучасного суспільства, не може піднятися, не може випрямитися, не висадивши в повітря всієї надбудови верств, що складають офіційну суспільність; він не може визволитися, не визволивши заравом всего людства.

Першим кроком у робітничій революції являеть ся перетворенє пролетаріату в пануючу класу.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ!"

НАШІ НАЙПЕКУЧІШІ ЗАВДАННЯ.

Присвечуючи майже всю свою увагу світовим подіям та положенню робітництва в цілм світі, лишаєть ся мало часу і місця на свої "домашні" організаційні та просвітні справи. До певної міри більшість самого зорганізованого українського робітництва в Канаді дивить ся на свою організацію як на незначну частину, як на краплину в морі загального світового пролетаріату, не відіграючи визначної ролі в його світовій визвольній боротьбі.

Еди воно до певної міри так і є, то не треба забувати, що світовий пролетарський рух явраз складаєть ся з таких частин, як і наша організація, з більших чи менших частин, які саме своїми змаганнями, своїми ідеями і спільними інтересами творять одно могутнє пролетарське тіло в цілм світі.

Так, наша організація є частиною того пролетарського тіла, і не додівонати її значенє, значить відносити ся байдужно і до пролетарського руху взагалі. Еди навіть наша організація в Канаді не стоїть на достаточній висоті свого завдання, еди вона у многим і недовіснує, то треба подбати як і в центрі, так і на місцях, щоб піднести її на відповідну висоту, треба заставити її служити великим визвольним завданням робітництва.

Для сего перше всего треба її зробити організацією масовою; а такою вона може бути не тільки тоді, коли вона зможе об'єднати в своїх рядах більшу частину українського робітництва в Канаді, але коли буде відбивати в собі всі найкращіші житєві його вимоги. Дехто каже, що робітники в своїх відділах повинні звернути найбільшу увагу на лекції, пропагандові мітінги і на студіюванє наукових творів. Безусловно, що се є найголовніша гауза праці в робітничій організації, але се є тільки гауза і при тим найменше доступна для пересічного робітника, починаючого тільки зближати ся до організації. Робота в сім одним тільки напрямом може вестись лише в тіснім гуртку свідомих робітників, тоді як для широкого організаційно-просвітної праці треба йти до загального робітництва з тим, що йому найбільше зрозуміле.

Науку в школі дитина починає з азбуки. Несвідомий робітник є ведикою дитиною, і коли хочеш його освідити і притягнути в організаційні ряди, то до него також треба йти з азбукою. Самих палких закликів не вистарчає, як також голосні фрази для него не зрозумілі, хоч часами він буде їм притракувати. Ше не так давно українські робітники не звертали великої уваги на діточі школи, а нині вороги робітництва віднайді скажений крик проти робітничих шкіл, бо бачуть, як якими школами робітники висмикнули у них з під ніг грунт.

Так само робітники дивились на представлення, на драматичні товариства, як на забавку. Ось, мовляв, молодіж не має що робити, то бавити ся в представлення. Однак скоро персоніаліше, що драматичні товариства можуть зробити велику освідлюючу роботу, коли вони будуть як слід поставлені. Народна пісня і музика також в очах деяких навіть передових робітників були чимось злишнім, даремною витратою часу. Нехай мовляв, папи співають.

Колиж робітничая організація почала розвиватись, то в процесі свого розвитку почала, що вона не зможе бути організацією в повнім значенні того слова, еди вона не відіє в собі, крім лекцій та пропагандових мітінгів, народної пісні, музики, школи як для дорослих, так і для дітей. І не дивно. Коли переглядаємо робітничий рух в цілм світі, то бачимо, що в тих краях, де робітники мають сильні організації, вони устроюють навіть величезні краєві спортивні забави, олімпіади (гімнастичні вправи). Чеська комуністична партія устроє "час від часу" в Празі свої гімнастичні олімпіади, в якій беруть участь десятки тисяч робітників-комуністів. На Радянській Україні відбула ся в половині серпня с. р. Перша Всеукраїнська Олімпіада, головну ролу і провід в якій вів Комуністичний Союз Молодіж. До Заркова зіїхали для участі в сій олімпіаді спортивні організації Комуністичного Союзу Молодіж міст Києва, Одеси, Миколаєва, Полтави, і представники Волинї, Херсонщини, Криму і Петрограда. В Німеччині поверх мільон робітників є зорганізованих в атлетичних клубах з строго класовим характером, і "Роте Фане", орган Комуністичної Партії Німеччини, присвечує тижнево-одну годину сій атлетичній організації.

Наша організація, розуміють ся, не може про се і мріяти, бо вона не має змоги устатити при своїх відділах чи при робітничих домах навіть приладди для гімнастичних вправ своїх молодих членів. Але за те вона повинна звернути в сім зимовім сезоні велику увагу на зорганізуванє і поставленє на тверду ногу при товариствах драматичних гуртків, хорів і оркестрів і не треба дивити ся на се як на забаву, але як на конечний організаційний чиник. Перше всего драматичний гурток своєю владною виставою піднімає духа серед робітництва даної місцевости, забезпечує організацію з матеріальної сторони і пробіває дорогу в робітничу масу для організатора. А відповіда штета дає много до думаним тим, хто прийшов її побачити. Те саме робить і пісня та оркестра. А головні українська народна пісня. Таку пісню може створити тільки той народ, який віками гнув свою шию під тягарем різних насильників: монгольських ханів, та таких і своїх рідних, отих Ярполків, Святосполків, Володимирів та Ольг, відтак різних гетьманів, а на послідок царських губернаторів-поміщиків. Все своє горе і всі свої радощі (еди він такі має) працюючий народ України виліває в свої пісні. І коли пани співають сю пісню для забавок, то робітники ся пісню оповідає все те горе, яке переживи його предки. Лихо тільки в тім, що робітник не має часу і спромоги навчитись як слід співати сю свою пісню.

В нашій організації брак добрих режисерів і диригентів, а головню послідних. Скорше може майже кожда місцевість спромогти ся на лектора чи бесідника, чим на диригента. А що робітничим організаціям таких потрібно, про се свідчать листи з різних місцевостей, в яких товариші просять поради іти, де вони можуть дістати учителя співу і музики, та задоволяють ся такими, яких можуть дістати на місцях, переважно в своїх рядах.

Так було і з учителями для діточих шкіл в минулому році. Прийшло ся обходити ся своїми силами, однак і сі зворушили чорносотенне кодо, яке підняло крик і взялось за провокаційні доноси. Значить, робітники почили їх в болюче місце. Те саме робітники повинні зробити і з драматично-співальними товариствами. Кождий відділ, філія і товариство Стіваришеня У.Р.Д. повинні сейчас же перше всего заснувати при своїх організаціях просвітні комітети, обовязком яких було-б устроюванє лекцій на різні теми, мітінгів, спільних читань робітничих газет і брошур та дискусій; відтак повинні поорганізувати драматичні гуртки і підготувати на сю зиму ряд представлень; де товариші мають відповідних людей, які могли-б учити співу і музику як дорослих, так і дітей, то пожедання є, щоб зорганізувати хорів і оркестри і за їх поміччю устроїти сеї зими ряд концертів.

Коли се все бодай до певної міри буде виконане, то ряди нашої робітничої організації подовуть ся, бо тоді наша організація покаже, що вона заслужила собі право на жите.

Тож за роботу, товариші! І пишть про роботу в своїх місцевостях до своєї газети. Волинєць.

ПЕТРУШЕВИЧІВСЬКІ ОРІЕНТАЦІЇ.

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей".)

Українська робітничая преса все твердила, що патріотична робота галицьких дрібно-міщанських політиків та дипломатів не може принести ніякого реального успіху. Ніжкая надія на поміч чи справедливість антанті не може звільнити Східної Галичини з під влади імперіалістичної Польщі. Вся робота галицьких патріотів, об'єднуючи якесь то чуже самєне, чужо поміч, притуплювала тільки революційний рух робітничих та малоземельних селянських мас.

Пригляньмо ся ближше тим підставам так званої політички так званого петрушевичівського "уряду". Галицькі політиканти опирали свою політику на капіталістичний конкурентний поміж Англією а Францією. В інтересі англійських капіталістів лежало вирвати багату в нафтовій сирівці Східну Галичину з під впливу французького капіталу і цілковито її опанувати, то значить господарити в ній безконтрольно. Вирвавши Східну Галичину з під французького, себто польського, впливу, не могли б віддати Радянській Україні, бо там вороги капіталізму — большевики. Англія мусіла би створити якесь незалежну державу з дрібно-буржуазним правительством, "бо першуча дрібно буржуазія, окрєшена такими імперіалістичними ворогами як Румунія і Польща, сїлпо виконувада би прикази Лондону і по львівській помагала би англійським буржуазі виснажити земельні багатства Східної Галичини. За се Англія віддала би трудові маси Галичини під владу галицької дрібно буржуазії.

Такий був рахунок петрушевичівської політики і такий був напрям всієї роботи галицьких дипломатів, згуртованих коло Петрушевича.

Класово свідомому робітничу та селянству ясно, які наслідки булиб, якби створено таку східно-галицьку англійську колонію, який немилосердний вивез запанував би над владою залежного від Англії дрібно-міщанства і які газардані терпели би галицькі трудові маси під "подвійним ярмом англійської та своєї рідної галицької буржуазії". Се питання нераз обговорювано на сторінках робітничої преси, а нашим завданням буде розсідити, які вигляди має Петрушевичова політика згідно з політичною ситуацією в Європі.

Великодержавне становище імперіалістичної Англії, як і в Європі так і в Азії поважно захитане. Вже на Вашингтонській конференції підізіано панованє англійської фальоти на торговельних ринках світа. Війна в Ірландії, повстання в Єгипті та Індії розкладають колішню власність світа. В Європі всі найновіші політички події розвивають ся в некористь Англії. Найновіший договір Стінеса з французькими капіталістами підкопав вплив Англії в Німеччині. Найтяжчим ударом для Англії се найновіший побід Турків над Греками в Малій Азії. Англії грозить втрата Мезопотамії і дороги до Індії. Населенє Індії і Єгипту чекає тільки відповідної хвилі, щоб скинути ярмо ненависного англійського визиску. На кождому полі поражене Англії, а побіда англійської суперниці — Франції.

Англія, хотячи ратувати своє загроженє положенє, стараєть ся всіма силами прийти до якогонебудь порозуміння з Францією. Вона годить ся на далеко ідучі уступки в користь Франції. В німецькому питанню думка Франції цілковито побіда. Мало того, Англії щі годять ся на ревізію договору про питанє Близького Сходу, Балкану а користь французького капіталу. Найновіші подіжки Лойд Джорджа мають одну ціль — знайти якусь форму згоди і порозуміння з Францією і хоча хвилево вратувати великодержавне становище Англії.

Така ситуація в Європі: Франція на всіх відтинках конкурентного капіталістичного фронту перейшла в наступ і може похвалити ся такими успіхами, які змушують Англію на далеко ідучі уступки.

А як тут до тої ситуації причепити політику петрушевичівського "уряду", яка все йшла проти Франції. Гаупного треба, щоб повірив, що Англія в так прикру для неї хвилево могла би виступити проти французьких планів, проти інтервенційної політики Франції, яка потребує мати сильну Польщу і Румунію. Франція приготувавши оружжя інтервенції проти Радянської Республіки, ніколи не згодить ся на ослабленє своєї союзниці — Польщі.

Надії та рахованя галицьких петрушевичівських дипломатів розвалюють ся одна по другій. В націоналістичній пресі починають вони тепер орієнтувати ся на "власні сили". Та щоб дійсно здобути вплив поміж широкими трудовими масами Східної Галичини, треба йти по лінії їхніх інтересів, а не по лінії котрого небудь антантського конкурента. Йти по лінії інтересів галицького трудового населення, то значить, орієнтуватись на всевітнє соціалну революцію, на придубенє Східної Галичини до Радянської України, на як найдалше ідучі соціалні зміни і т. д.

Галицька дрібно буржуазія не зможе покинути своїх дотеперішних опікунів і стати на службу трудящому народови Східної Галичини, бо то було-б поваленє всіх фантазій, якими годували вони до тепер тих, що їм вірили.

Східна Галичина починає оживляти ся. Зі всіх сторін ідуть вісти про революційний рух трудових мас. Панієм панських філварків та дворів револують погноблені маси проти польсько-шляхоцького панованя. Начертуть виходять соціалні кличі і в Східній Галичині розбуджуєть ся класова свідомість робітничка та селянська.

А Петрушевич потує усі ті прояви революційности трудячого народу Галичини і продає зі своїми урядовцями видурєні в американських Українців гроші.

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

ПОЛЬЩА ПІД ЧОБОТОМ ФРАНЦУСЬКОГО КАПІТАЛУ.

"Газета Варшавська" друкує цікаві факти, що виявляють "незалежність" Польщі, яка фактично є васалом Франції.

Згідно з польськими законами, власники нафтових участків залишають за собою право на певний відсоток з добутих з бурових, що функціонують на участках проданих або зданих в аренду. Грунтуючись на тих законах, польський уряд звернув ся до одної нафтової компанії, який він здав в аренду кілька участків, належних до держави, а проханєм вернути йому належну частину з добутих. Компанія відмовила, після чого уряд вирішив ужити вримусових заходів, передбачених законом.

Адміністрація компанії, якої найголовнішими акціонерами є Французи, не знайшла нічого кращого, як звернутись за допомогою до... французького посла в Варшаві п. Панефе. Останній, бувши (як і весь французький уряд) тільки покритим слугою капіталістів, звернув ся з свого боку до польського уряду. Останній, стурбований сям нежданим втручанєм, виконав вимоги французького капіталу, раптом забувши, що він захищає інтереси "незалеждої" держави.

Інцидент сей мав наслідки такі, що багато її інших нафтових підприємств відмовило ся віддати державі частину Нафтової здобичі, належну її по закону.

Характерно, що про сей епізод повідомляє офіційний орган реакційної "народової демократії".

МУНА ПРО ГОСПОДАРСЬКЕ ПОЛОЖЕНЄ В ЄВРОПІ.

Недавно відбули ся великі збори робітників у Вітковіцях і Моравській Оставі в Чехословаччині, на яких реферував відомий провідний чеський комуніст Муня. Він говорив про господарську кризу, яка сьогодні панує у всіх країнах Європи. Причиною сього є капіталістичная система і версальський договір. Найбільші тягарі з тої причини поносять робітники і то в однаковій мірі в країнах побідників і побіджених. Муня обговорював далше спроби уряду усунути ріжкими анкетами господарську кризу, що все зводила ся до сього, що зменшувало заробітну платню і скорочувало штати урядників, а се власне множить безробітних, а лихихови не зараджує. Уряд не звертає уваги на ті мільярди відлатки на армію, жандармерію, поліцію, церкву, ті підпори капіталістичного ладу. Соціалізм заспаив історичний момент здійсненя ідеальної програми, комунізм мусить се припиненє згодонити і перевести в жите. Та се може стати ся тільки зусиллями і заходами працюючого населеня цілого культурного світа, який виступить одиоцільно і буде борити ся о свої права. Муня домагаєть ся зєднання всіх соціалістичних партій навіть тоді — коли праві соціалісти відкидають спільну працю.

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

В. Левин.
 Відень, 20. вересня 1922.

Організація Нансена буде продовжати свою роботу.

ЖЕНЕВА. — Тут оповіщено, що Міжнародний Комітет Допомоги для Росії буде продовжати свою діяльність під провідом д-ра Фрітгофа Нансена з Норвегії. Організація буде носити імя Нансена і буде відома під назвою "Акція Нансена".

ХТО ВИНЕН ЗА ПРОЛЯТУ КРОВ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ?

Як Ви цікаві знати за що і проти кого воювали та в чій інтересах проливали свою кров українські селяни і робітники Галичини, то прочитайте собі інтересну книжку п. н.

ЯК ГАЛИЧАН ВТЯГНУЛИ В КОНТРРЕВОЛЮЦІЮ

Написав її полковник Українських Січових Стрільців, Юліян Чайківський. Ціна книжочки 10 центів.

Замовлення посилаєть до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.